

स्वीकृत्य तथा 'शम्या', 'यावत्', भूप्रदेशः 'प्रविध्येत्' व्या-
प्नोति, 'तावत्', मध्ये 'यदि', अङ्गारः 'अपचायेत्' पतितः स्यात्,
'तं', 'सम्भरेत्' उद्धरेत् । तथा च सा शम्या यावति प्रदेशे
पतिता तावतः प्रदेशस्य मध्ये योऽङ्गारः पतितस्तमङ्गारम्
'इदं ते', इति मन्त्रेण पुनरपि स्वकीय आयतने स्थापयेत् ।
मन्त्रस्यायमर्थः । हे अग्ने 'ते' तव, वह्निःपतितम् 'इदमेकं',
ज्योतिः 'उत' अपि च, 'परः' परस्तात् स्वकीय एव स्थाने
स्थितम्, 'एकं' ज्योतिः, तदुभयमपि 'द्वतोयेन ज्योतिषा' पर-
मात्मरूपेण, 'संविशस्व' संयोजयस्व, 'तनुवै' स्वकीयस्य शरी-
रस्य, 'संवेशनः' परमात्मज्योतींषि संयोजयिता, त्वं 'चारुरेधि'
प्रचालितदोषो भव । किं निमित्तमिति तदुच्यते, 'देवानां',
'प्रिये' प्रीतिहेतौ, 'परमे जनित्रे' प्रकृष्टे फलजनके, योगे-
निमित्तभूते सति यागसिद्ध्यर्थमित्यर्थः । एवं कुर्वन् यजमानो
'ब्रह्मणैव' मन्त्रेणैव, परमात्मनैव, वा तम् 'एनं' अग्निं, 'सम्भरति'
पुनः समीचीनं करोति । 'सैव' तथाविधसम्भरणक्रियैव, 'ततः
प्रायश्चित्तिः' तस्माद्वह्निःपतनदोषादपगमः ॥

यदुक्तं सूत्रकारेण, यदि परस्तरामपचायेदनुप्रयायावस्येत्
तदग्नये पथिकृते पुरोडाशमष्टाकपालं निर्व्वपेदिति । तदिदं
विधत्ते । "यदि परस्तरामपचायेत् । अनुप्रयायावस्येत् । सो
एव ततः प्रायश्चित्तिः" इति । 'यदि', शम्यायतनदेशात्
'परस्तरां' अतिशयेन दूरदेशे, 'अपचायेत्' अङ्गारोपगम्य
पतेत तदानीं स्वयमपि तदङ्गारम् 'अनु' तत्रैव देशे, 'प्रयाया'